

TRANSILVANIA

FÖIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNÜ.

Nrulü 5.

SIBIIÜ, 15 MAIÜ 1892.

Anulü XXIII.

SESIUNEA GENERALĂ A ACADEMIEI ROMÂNE.

În zilele trecute s'a încheiatü sesiunea generală a Aca-
demiei Române din Bucuresci; și cu viuă bucurie venimü a
constata, că ea a fostü una din cele mai mănöse, atâtü în cele
materiale, câtü și în cele spirituale.

Sedința primă, dela 3/15 Martie, în absența preșe-
dintelui *Ioanü Ghica*, se ținü sub presiulü vice-președintelui
B. P. Hașdëu, fiindü prezenți dd. S. P. Aurelianü, G. Barițiu,
D. Brândză, I. Caragiani, Stefanü S. Fălcoianü, Dr. I. Felix,
N. Ionescu, V. Maniu, Iacob Negruzzi, A. Papadopol-Cali-
machü, I. Porcius, N. Quintescu, G. Sionü, G. R. Ștefănescu,
D. A. Sturdza, Gr. G. Tocilescu, V. A. Urechia și Iosifü
Vulcanü; ear' dintre membrii corespondenți: I. Bianü, C.
Gogu, G. Ionescu — Gion și Th. D. Șperanța.

Din raportulü generalü pe anulü 1891, compusü de se-
cretarulü generalü *D. A. Sturdza*, amintimü pe scurtü, după
ângustimea spațiului de care dispunemü, următorele.

Academia a perdutü prin mörte pre membrii sei *M.*
Cogălnicënü, *E. Bacaloglu*, *I. C. Brätianü*, *I. Ionescu*, *Gr.*
Grădișteanü și *W. A. Withe*.

Din *ședințele șeptemânale* de preste anü avemü plăcută
datorința a amintí resultatele scrutărilorü dlui *Gr. G. Tocilescu*,
asupra coloniilorü romane din Dacia și în specialü asupra
monumentului dela Adam-Clissi; a unei cetăți până aci ne-
cunoscute *Tropaeum Trajani*; asupra vechilorü orașe gre-
cesci din Dobrogea de astăzi: *Callatia* (acum *Mangalia*) și

Istropolis (acum Iglîța), precum și asupra mai multor cetăți și castre romane din România, în fine asupra domniei lui Mircea-Vodă celui Betrână. Totu asemenea discursul generalului *Fălcoianu* asupra necesității de a se introduce și la noi calendariul gregorian.

Publicațiunile Academiei, din cari cele eșite de sub presă le-amă amintitū la timpulū seu și noi în fōia acēsta, le re-amintimū în următōrele :

1. *Analele* tom. XIII. pe 1890/1, cuprinđendū și serbarea jubileului de 25 ani ai Academiei dela 1/13 Aprilē 1891; asemenea tom. XII. cu memoriile secțiunei istorice.

2. O parte din istoria lui *Herodotū*, traducere premiată, de *Ioanū Ghica*.

3. Discursurile și alocuțiunile *M. S. Regelui Carolū I.*, protectorulū și președintele de onōre alū Academiei, ținute în cursū de 25 ani ai domniei sale.

4. Lucrările literare : Țeranulū românū de *Gr. Tocilescu* (premiată); Catalogulū monumentelorū epigrafice și sculpturale din museulū naționalū de anticități, de același; Flora Dobrogei de *Dr. D. Brândză* (premiată); Tom. II. din *Psaltirea Diacon. Coresi* (1577), de *B. P. Hașdeū*.

5. „*Etymologicum magnum Romaniae*“ de *B. P. Hașdeu*, terminată litera A. ¹⁾

6. *Analele culturēi române*, tom. I. de *V. A. Urechiū* (scriere premiată).

7. *Publicațiunile Academiei* s'a decisū a se dăruī, la cererea lorū, următōrelorū instituțiunii culturale : Liceului Mateiū Basarabū și Curței de compturi, ambe în Bucuresci; scōlei civile de fete, Sibiū; Gimnasielorū din Romanū și Pitesci, precum și la : *Société Academique Indo-Chinoise de France*, Paris, și *Bibliotecei naționale din Sofia*.

8. Din *Publicațiunile Hurmuzachi* și *Cercetări istorice* Tom. II, p. III., de *Nicolaū Densușianū*; și *Colecțiunea de documente din arhivele Veneției*, de *C. Soranzo*; din ale

¹⁾ A se vedē „*Transilvania*“ 1891 Nr. 11 „*Academia Română*“.

Poloniei, de *I. Bogdană* și *I. Stupiewicz*; apoi ale Constantinopolei ș. a. Aici amintim cu plăcere, că arhivele noastre din Sibiiu și Brașov, asupra cărora Dl. *I. Slavici* a chemat atențiunea Academiei, prin mijlocirea zelosului nostru compatriot arhivar Fr. Zimmermann, au dat deja 74 documente prețioase din anii 1358—1530.

Tot în ședința I. se notifică, că M. S. Regele dorește a asista la una din ședințele proxime, în carea are a se da cetire unor pasaje din „*Etymologicum magnum Romaniae*“, despre care ședința ne rezervăm a vorbi mai târziu.

Alegându-se tot atunci diferite comisiuni, Dl. V. A. Urechia comunică o invitație de la Angelo de Gubernati, ca Academia să participe la serbarea, ce se va face în Italia în onoarea lui *Christoforu Columbu* pentru al 4-lea centenar de la descoperirea Americii. Răspunsul, ce l'a dat apoi Academia la această invitație, este: „Coloniile de la Dunăre ale marelui împărat Traian, reprezentați pe această foaie de Academia Română, salutăm aniversarea a lui Christoforu Columb, unul din geniurile cele mai sublime, și urăm gînteii latine, de a rodi în toți timpii mulți Columbi, ca să asternă noutăți noi de fericire și de lumină pentru neamul omenesc“. București 6/18 Martie 1892. Carol, Ferdinand, I. Ghica, D. Sturdza și 15 subscrieri de membri ai Academiei.

Din ședința II. și III, însemnăm anunțări de absență, de încetarea din viață a membrului corespondent *I. Popescu* din Sibiiu, o poezie de salutare în limba latină și română de bătrânul nostru profesor gimnazial din Brașov *Davidu Almășan*; apoi donațiunile de monede vechi și un ciocan de piatră, de la profesorul din Tergoviște *I. D. Petrescu*, a manuscriselor lăsate Academiei de *V. Alexandri*; raportul comisiunii pentru împărțirea gratuită de cărți didactice din fondul *Ioană Fetcu*, pentru anul 1892; tipărirea studiului „Încercare critică asupra lui Michnea III-lea și timpul său“, de *Ioană Crișan*, în fine comunicarea membrului coresp. *P. Broșteni* despre documente istorice aflate în Bănat.

Sedința IV. dela 6/18 Martie este cea solemnă, cărei i-a președut însuși M. S. Regele, însoțit de principele moștenitor *Ferdinandu* și întimpinat de membrii Academiei cu tótă iubirea și venerațiunea.

Regele deschise ședința prin următoarele cuvinte :

„Salutü cu viuă plăcere, pentru ântéia órá în noulü seu „locașü, Academia română, a cărei desvoltare este așa de „strins legată cu Domnia Mea. În acestü din urmă anü, „Academia a fostü durerosü încercată prin perderea unora „din membrii sei cei mai însemnați, de cari țera era mândră. „Faptele lorü aparținü astăđi istoriei naționale; numele lorü „süntü întipărite în inimele nóstre; munca și energia lorü „însë vorü remáné ca o pildă frumósă și unü indemnü puter- „nicü pentru Academie, care trebuie së ia acumü unü sborü încã „mai mare, spre a puté deveni, în alü doilea pătrarü de secolü alü „întemeierei sale, celü dintéiü institutü de cultură alü Rësăritulüi.

„Acésta este dorința mea cea mai arđetőre, pe care süntü „sigurü că Academia o va împlini prin sîrguința sa, putên- „du-se răzima totđ'auna pe spriginulü Meu celü mai statornicü“.

Aceste cuvinte adevëratü părintesci aü fostü primite din partea Academiei cu viuă însuflețire; ear' secretarulü D. A. Sturdza ceti apoi următórea dare de sémă :

„Sire! Desvoltarea neamulü românescü a trecutü prin grele și dese furtunü. Numai credința nestrămutată în viitorulü seu i-a datü putința de a străbate nenumërate stavile ale timpurilorü de restriște și de încercare. De aceea tóte sfortările Românilorü, în orü ce direcțiune a activităței omenesci, aü fostü necontentü îndreptate spre ideea națională.

În alte țeri mai bëtrâne, cari aü isbutitü a-și asigura te- meinicü esistența și traiulü, Academiile represintă mai multü conclucrarea înfrătită a celorü mai învëțați ai națiunei pe in- tinsulü terenü alü sciințelorü. La noi Academia are mai multü unü caracterü naționalü.

Limba și istoria süntü principalele ei ocupațiuni, căci limba și istoria ni se contestaü și ni se contestă neîncetatü.

Nu aŭ trecutŭ 50 de anŭ, de cŕnd s'aŭ fŕcutŭ ũn Bucuresci ŝi Iaŝi ũncercŕri seriŕse, de a espulsa din scŕle limba romŕnescŕ, precum ea mai fusese espulsatŕ ũn nefastulŭ secolŭ alŭ Fanarioŝilorŭ.

Dar chiar astŕđi, dupŕ constituirea regatului romŕnŭ, acei cari aŭ ũnterruptŭ firulŭ desvoltŕrei nŕstre naŝionale, se ũncercŕ a ũntuneca aŝedŕmŕntulŭ ŝi rostulŭ neamului nostru.

Unŭ ũnvŕtatŭ alŭ Eladei, ũnr'o scriere tipŕritŕ cu multŭ lucș ũn anulŭ curentŭ ŝi destinatŕ a fi fŕrte multŭ respŕnditŕ, pretinde, cŕ numirea de „Fanariotŭ“ se ũntinde peste naŝionalitŕțile Orientului Europeanŭ ŝi cuprinde ũn sine pe romŕni ca ŝi pe greci; cautŕ sŕ contopŕscŕ familii vechi romŕnesci, cu familii fanariote ŝi merge pŕnŕ a declara, cŕ domnia lui Alesandru Ipsilante, dela finele secolului trecutŭ, a fostŭ timpulŭ de aurŭ alŭ ŝŕrilorŭ romŕnesci.

Poporulŭ romŕnŭ a cŕpŕtatŭ, ce e dreptŭ, unŭ aŝedŕmŕntŭ puternicŭ ũn timpurile nŕstre, dar elŭ simte, la miŝcŕrile inimicilorŭ lui, cŕ furtunile s'aŭ alinatŭ numai ŝi cŕ nŕuŕe ũncercŕri ilŭ ascŕptŕ. Acŕsta este cauza, cŕ elŭ s'a obicŕnuitŭ a privi Academia ca o cetŕtuie naŝionalŕ. Acŕsta este cauza, cŕ ŝi Majestatea Vŕstrŕ chiar din ũntŕiulŭ anŭ alŭ Domniei aŝi ũmbrŕŝiŝatŭ cu cŕldurŕ acŕstŕ instituŝiune, aŝi privitŭ cu plŕcere ũnsemnatele ei publicaŝiuni istorice ŝi aŝi datŭ o puternicŕ impulsione desvoltŕrei limbei prin fundarea „Marelui Etimologicŭ“ alŭ limbei romŕne.

Majestatea Vŕstrŕ veŝi asculta astŕđi ũncheierea primei litere a alfabetuluiŭ, cea mai grea, pentru cŕ cuprinde cele mai multe vorbe, ŝi pentru cŕ cu dŕnsa se ũncepe o lucrare independentŕ ŝi originalŕ asupra limbei nŕstre.

Interesulŭ totđ'auna viu alŭ Majestŕtei Vŕstre pentru Academie se manifestŕ ũn fiŕ-care anŭ prin prezenŝa Vŕstrŕ ŝi a moŝtenitorului tronului ũn mijloculŭ nostru. Ea este unŭ indemnŭ nouŝi puternicŭ, ca Academia sŕ remŕnŕ vecinicŭ focarulŭ nestinsŭ alŭ ideei naŝionale, purificate ŝi ũntŕrite de sciinŝe. Cu durere privimŭ numai, cŕ astŕdatŕ nu vomŭ putea

auđi resunându în noulu nostru localu vocea cea blândă și sonoră a ilustrei nóstre Carmen Sylva. Unimú ale nóstre urări cu acelea ale națiunei, ca suverana nóstră să se întărească și să se învioșeze la cerulú seninú și la sórele căldurosú alu patriei de origine alú neamului românescú“.

Înaltulú președinte după acésta dete cuvântulú dlui *B. P. Hașdeu*, care ceti pasage din cunoscutulú Etimologicú, și anume asupra literei A. Suspendându-se apoi pentru câteva minute ședința, Regele împărtași Academiei, că dăruiesce pentru biblioteca ei o carte, ce cuprinde vignete de armele Munteniei din sec. XVII. și tipuri cu portú românescú din același timpú, și recomandă și cu acéstă ocașiune secțiunei istorice studiarea acestorú vechi documente.

După-ce apoi dlú *V. A. Urechia* ceti despre Spătarulú moldoveanu *Nicolae Milescu* din sec. XVII, care călătorise până la China, ear' dlú *Gr. Ștefănescu* o descriere a cataractelorú ríului Niagara, Regele rădicându ședința, cu îndatinata sa afabilitate vorbi cu toți membrii de față, visità localele Academiei, cu deosebire colecțiile de monete, chrisóve și manuscrise, și însoțitú de întregú corpulú Academiei, la órele 5 reíntornà împreună cu principele la palatú, lăsându în inimele tuturorú cele mai plăcute impresiuni.

Ședința V. dela 7/19 Martie se petrece cu agende literare.

În ședința VI dela 9/21 Martie se dá cetire mulțemirei principeluí de Neapole pentru publicațiunile, ce 'i s'au trâmisiú ca membru onorarú alú Academiei. Totú în acéstă ședința se dá cetire telegramelorú din Iași, că *Vas. Adamachi*, răposatú acolo la 8/20 Martie a. c., a lăsatú tótă averea sa Academiei, și se cere trâmítarea unei delegațiunii, a asista la ímmorméntarea testatorului și a lua măsurile de lipsă pentru averea rămasă.

Amintimú la acestú locú, că ímmorméntarea generosului bărbatú s'a făcutú în Iași cu tótă solemnitatea, participându la aceea ca delegați ai Academiei d-nii D. A. Sturdza, N. Ionescu și Iosifú Vulcanú, cari tustrei au și rostitú la aceea rară solemnitate cuvinte însuflețite.

Ședințele VII, VIII, și IX, se petrecu cu lucrări atât în plin, cât și în secțiuni și în comisiuni.

Ședința X. este publică, și membrul coresp. Th. D. Speranță dă cetire unei părți din scrierea sa despre fabulă și despre fabuliștii români încetați din viață.

În ședința XI, dela 14/26 Martie se presentă scrisoarea, prin care episcopul Melchisedec trimite traducerea unui poem armenesc din sec. XVI. intitulat: „Lamentațiunii asupra Armenilor din Valachia, scrise de diaconul Minas din Tocac“. După aceea se presentă volumul V. din „Istoria Românilor din Dacia Traiană, de D. A. Xenopol, două cărți mai vechi despre Macedo-Români, donate de G. Murnă; cereri de ajutor, notificări de invențiuni științifice și colecțiuni de credințe și datine populare, de învățătorul din Transilvania I. Popă Reteganul, în fine presentarea discursului de recepțiune a dlui Iosif Vulcanu despre Dimitrie Cichindelu și activitatea literară a aceluia, ear' cu responsul la acest discurs se însărcinează dl V. A. Urechia.

În ședința XII dela 16/28 Martie se statorosește dreptă temă pentru concursul premiului Eliade Rădulescu la anul 1896: „Botanică populară română din punctul de vedere al credințelor, datinelor și al literaturii române populare“.

După acesta urmărește raportul dlui D. Sturdza asupra misiunii la înmormântarea proprietarului Vas. Adamachi din Iași și la deschiderea testamentului aceluia. Ședința acesta este una din cele mai însemnate în Analele Academiei; căci averea, ce boierul necăsătorit, numit mai sus, o lăsa Academiei, este de 2,180,000 lei capitală cu venit anual de aproape 110,000 lei. Legatele testatorului fac aproape 100,000 lei; și anume: universității din Iași îi rămâne considerabilă bibliotecă și toate obiectele științifice. Asupra acestei colosale donațiuni vom reveni. Ear' Academia priimesce toate dispozițiunile testamentare ale fundatorului și ia măsurile de lipsă pentru de a intra în posesiunea acelei averi. În fine

se dă cetire scrisorii dlui *G. Tătăranu*, a distinsului pictor român, care donază Academiei portretul istoricului *N. Bălcescu*, făcutu de dânsul la anul 1851 în Parisu.

Ședința XIII dela 17/29 Martiu se ocupă cu deosebire de dispozițiunii pentru asigurarea și punerea Academiei în posesiunea averei testate de *Adamachi*, precum și de donațiuni făcute și primite; și totu asemenea și *ședința XIV*, dela 18/30 Martiu.

Ședințele XV, XVI dela 20 Martie v., (publică), *XVII*, apoi *XVIII* și *XIX* continuă cu lucrări interne: alegerea d-lui *Antoniu Naum* din Iași de membru în secțiunea literară, prezentarea scrierei căpitanului *Dimulescu*: „Idealul armatei române”; *Dr. V. Babeș* presentă *Analele institutului de patologie și de bacteriologie* din București, *Gr. G. Tocilescu* cetește studiul său despre *Nicolae Alexandru Basarabă*, *Domnul Munteniei*, mortu la 1364; *V. A. Urechia* presentă tomul I. din publicațiunea sa premiată: „*Istoria școlilor dela 1800—1864*”; după aceea urmază donațiuni din publicațiunile Academiei și alegere de comisiuni pentru cercetarea scrierilor, ce se voru presenta la concursese pentru 1893.

În *ședința XX*. comisiunea pentru cenzurarea manuscriselor pentru premiul *Eliade Rădulescu*: „*Nascerea și înmormântarea la Români, datine și credințe*”, propune pentru premiare manuscrisul cu devisa: „*Leagănul e inmul fericirii rare, etc.*” și deschidându-se plicul sigilat cu numele autorului, acela este dl *S. Fl. Marianu*, profesor în *Suceva*. Dar fiindu acesta membru alu Academiei și existându unu concludu, ca membrii Academiei se nu concură la premiile acesteia, se nasce o desbatere foarte animată asupra interpretărei concludului adusu: decă adecă acela privesce și pre cei-ce își presentă numele în plic sigilat ori numai pre cei-ce au edatu scrieri cu însemnarea numelui lor. Deciderea în cauză se amână pe una din *ședințele următoare*.

În *ședința XXI* se anunță, că la *ședința proxima*, carea va fi publică, a *XXII.*, iar va presidia *Regele*, ceea ce a și urmatu,

în care ședința dlui B. P. Hașdău cetesce memoriul său despre genealogia popórelor balcanice.

În ședința XXIII se fac propunerii pentru alegerea de membri ai Academiei. Obiectul însuși se amână pe altă ședință. Asemenea se prezintă propunerile secțiunii istorice: a se amâna publicarea poemei armenesci menționate mai sus până după completarea materialului; apoi urmază constituirea biroului secțiunii (V. A. Urechiă preș., A. Papadopolu-Calimach vice-președinte), cauza transferirii dlui Gr. G. Tocilescu din secțiunea literară în cea istorică, în fine alegerea de membru corespondent al dlui I. Bogdanu. O viuă discuțiune se naște asupra transferirii dlui Tocilescu, dându-se punctului respectiv din statut diferite interpretări. Unii sînt pentru, alții contra transferirii; dar punându-se la vot propunerea secțiunii istorice: de a se amâna alegerea pe anul viitor, se constată, că membrii Academiei nu sînt în număr de ajunsu. Apoi urmază la 9 Martiu (10 Aprilie) ședința publică solemnă XXIV, în care dlui Iosif Vuleanu cetesce discursul său de recepțiune despre fabulistul Dimitrie Cichindeal, iar dlui V. A. Urechiă răsunsul său la acest discursu.

În ședința XXV, dela 30 Martiu (11 Aprilie), se prezintă scrierea G. Andreiași: Amintiri din resboiul austro-germanu dela 1866; D. Danu despre Armenii orientali și Lipovenii din Bucovina; G. Musicescu: publicațiunii din musica bisericescă. Secțiunea literară prezintă propunerile sale, a se da învățatorului I. Popu Reteganulu recompensă de 500 lei pentru colecțiunea de datine și credințe populare (se primesce), a se publica în Anale versurile latine de D. Almășanu (se primesce). Premiulu Craiovanu rămâne nedecis; premiarea scrierei S. Fl. Marianu nu se primesce; Dr. C. Istrati: Cursu elementaru de Chimie, se primesce; desbaterea asupra premiulu Craiovanu, pentru care s'a propus manualulu scolaru: „Istoria literaturii latine“ de G. D. Teodorescu, se continuă în ședința XXVI dela 31 Martiu (12 Aprilie) și se termină cu rieptarea propunerii. Membrii activi și corespondenți se aleg: Dlu *Spiru*

Haretă în secțiunea științifică, *G. Weigand* membru coresp. străin, membrii coresp. români: D. C. Olănescu, I. Bogdan, Saligny și Climescu (șed. XXVII).

În fine, după votarea premiului Năsturelă-Herescu pentru traducerea lui Horațiu, de D. C. Olănescu, și a premiului Craioveană pentru Istoria universală de P. Rășcană, și după ovațiunile pentru dl. G. Barițiu la aniversarea 80, sesiunea se încheie în mod solenă la 1/13 Aprilie cu ședința XXVIII.

Făcându o reprivire generală asupra lucrărilor acestei sesiuni, constatăm cu bucurie progresul crescându ală valoroselor lucrări ale Academiei, cari lucrări din an în an cuprind un teren mai estins și arată rezultate din ce în ce mai mari.

În cele *materiale* ni se prezintă ca un eveniment epocal *donățiunea* de preste 2 milioane lei *Vasile Adamachi* din Iași. Acea este combătută din partea ereșilor, cu excepțiunea generosei vechiei familii boieresci *Asachi*; decă însă, precum sperăm, se va realiza dorința fondatorului, atunci averea Academiei în scurtă timp va fi duplicată, și Academia va poté lua cu lucrările sale ună avânt, de care întemeiătorii Societății literare de acum 26 ani nici că voră fi visat.

Dar și mai mare decâtă acestă avântă materială este celă *spirituală*, ce ni-l prezintă însuflețirea membrilor Academiei pentru scopurile ei cele înalte, și în specială concordia dintre aceia și președintele onorar și protector ală Academiei, carele este însuși capul statului, și carele deja în primulă se cuvenț din acestă sesiune îndemnă Academia la sboră încă și mai puternic, spre a deveni în ală 2-lea pătrară de seculă celă dintăiu institută de cultură ală răsăritului.

„Viitoră de aură țeara noastră are,

Și prevădă prin seculă a ei înălțare!“

profeția Mircea celă Bătrănă, după însuflețitulă D. Bolintină, despre venitoriulă României. Fia, ca cuvențulă acesta, diferitoră în formă, dar în fondă identică cu cuvențulă generosului președinte de onore actuală, să se împlinescă și față cu Academia Română!

Z. Boiu.

COLCHI, METEREAQUE TURBA.

(Fine).

Se organizămü aserțiunile contrare. Dlū Hașdēū la pag. 279 face unū feliū de figură matematico-geografică și pune *Carpatiniū* (Colchi); astfelū pe Colchiū luī Ovidie 'ī pune în Carpați. Apoi despre Colchida dela Phasis ȃice, că acēsta avea de a face cu muntele Caucasū, că părțile cele mai înalte a le crestetului Caucasului s'a chiebatū *Kolika* și că de aici *insuși numele Colchilor*.

Décă Colchiū aū locuitū în Caucasū seū pe crestetulū Caucasului, și decă *Kolika* e identicū cu Caucasū, — atunci numele Colchilorū arū trebui se însemne: Munteni, — Cresteni, Vērfurenī, preste totū se cuprindă în sine înțelesū de: munte. Dar dlū Hașdēū nu remāne la părerea acēsta, ci ȃice:

„Carpații în vechime aū purtatū numele Caucasū; *eară prin urmare (!) a esistatū atunci și la țermiū Istrului (Dunării) o Colchidă*. Eacă dară Colchida la Dunāre, și totulū provine de acolo, că Carpații se chiamă Caucasū. Și apoi mai pune întrebarea. „Nu cumva la Dunāre va fi fostū Colchida *cu lâna de aurū* a Medeei?“ și astfelū a pusū și Colchida din Asia, la Dunāre!

Argumentațiunii fără de basă.

Ovidie pe Colchiū din Dacia 'ī amintesce numai odată în libr. Trist. II. vers. 191, precumū e citatulū de susū. În totū loculū, unde mai amintesce de Colchi, se înțelegū Colchiū din Asia dela riulū Phasis. Substantivulū e Colchos la Greci. Colchus la Romanī ¹⁾,

La greci numele țerii Colchilorū e Colchis, prin sufixulū is, numele e grecisatū, dar dela începutū, țera a trebuitū se

¹⁾ Țeara Colchilorū la Ovidie lib. III. Trist. 9 versū 12. Colchide în ablativū, din Colchis gen. dis. La Plutarchū țera sa numitū și *Κολχικε*. Colchus ca nume de poporū la Ovidie se mai amintesce în lib. II. Trist 9 versū 15, la Heroides XII. 1. At tibi Colchorum memini. Epistolac XVII Leander versū 157 Ep. CVIII. Heros v. 175; érá în adiectivū femininū Ex. Ponto I. 3 versū 75 Colcha trabs.

aibă numele: *Colcha* din col apă, și *cha* = ca, pentru teren mic însemnă loc, pentru teren mare însemnă prejur, — deci *Colcha* prejur de apă, pentru că a zăcut la Marea-negră dar și terenul prejurului a fost plin de ape, apătos; acest *cha* la alte nume se află în forma: ca, ga, ha, și fiindcă h trece în i și în forma: ia. *Chaldia* a fost o țară lângă Colchis, tot din Marea-negră cu capitala Trapezus, azi Trapezunt. Chal purcede din cal, ce însemnă apă, — dar unele popore aspiră pe c, de aci chal; *d* din *Chaldia* purcede din da în altă formă ad, ce însemnă: prejur, teren, ieră ia, însemnă țera, deci *Chaldia* țera la prejur de apă. Locuitorii vechi s'au numit Chalybi, din cal apă, ibh prejur, i ómen; *Callopidae* la Herodotus popor scitic, a locuit pe lângă Nistru și la Marea-negră; din cal apă, op din ibh prejur, și dale ómen; acest *ibh* = ip e și în Aeg- ip- et. *Callatis* de din jos de Tomi în Mesia inferioară (Dobrugia) e oraș tocmai pe țărmul Mării-negre; din Cal apă, at -ad = da- ta, loc în vechime Calada ori Calata ori Calaty, la greci Callatis. C trecând în g, e Galata, loc la apă, de unde Galați, — și = ty, loc, — sau i = ómen locuitor la Galata.

Wilh. Obermüller (în *Deutsch-Keltisches Wörterbuch*) dice, că giolc la Celți a însemnat trestia, și fiindcă terenul țerii Colchis a fost băltoș și plin de trestia, Colchis se deriva din giolc. Giol purcede din cal apă, c arată ceva din apă se de apă, — dar la Celți giolc s'a chemat și Calaf, calav, unde f, v, e identic cu c din giolc, după înțeles¹⁾.

Încă și numai după cele spuse până acuma se poate dovedi, că numele *Colchi* din Dacia însemnă: ómen din prejur

¹⁾ Calaf, Calav însemnă trestia, franc. jonc, ital. giunco, nemț. Schilf, ung. nád. F. V. trece în m de aci calamus lat. Kalamos gr. Chaume fr. trestia; deci cala, apă. Schilf purcede din Calaf, lăsând afară pe s, e *chil-f*, unde chil e apă, — f și v din fa, va loc, — deci din loc de apă. Trestia purcede din der, ter apă (ter se reală în Ister = Dunărea, în S-tre-iu unu riurel) *esti* din trestia e ce am explicat în Familia, locuință, ce e *agr-est-is*, *coel-estis*, — deci trestia tocmai aceea însemnă, ce calaf, calam, chilf, — dar după altă dialectă celtică și alte forme (vezi Motru păreu). Schalmei = calmei.

de apă, — de bălți, și pentru acésta terenul Colchiloră din Dacia, eu'lă pună cam dela gurile riuiloră Argeș și Ialomița spre Seretă și Galați, — pe locurile cu multe ape, cu multe bălți, — căci locuitorii din acestă ținută numai așa aă putută căpăta numele de Colchi, decă aă locuită pe asemenea loci.

Dar' scopulă meă principală nu e disputa cu dlă Hașdeă, — ci studiarea numiriloră de popóre și de localități vechi în Dacia, ca se le cunoșcemă originea și ca se constatămă, că acele sântă mai vechi decătă colonisarea noastră, și că noi decândă le-amă auđită ântăiaoră le-amă susținută până ađi.

Acele se potă înțelege numai prin limba sanscrită, în carea e reprezentată familia de limba indo-arică, — și prin limba celtică, carea e ună ramă vechiă din acea familiă.

Cal însemnă apă, — ce însemnă apă însemnă și rîu, — și lacă. A trecëndă prin tóte vocalele se află formele: cel, cil, col, cul, totă cu acelă înțelesă; dar c trece în g și apoi se află formele; gal, gel, gil, gol, gul totă cu înțelesă de: apă, rîu, lacă: c și g trece în j, de aci prucedă jal, jel, jil, jol, jul.

In sanscrită: Kulya, canală; kleda, umeđelă apătósă, licóre; cul a se afunda în apă. Gal a curge, a se scurge; gala apă; galaga în apă născută; galada, dătătorii de apă = nuoră; galadară, purtătorii de apă = nuoră; galay a strămuta în apă.

Gala grec. lapte; și sucă de plantă; glodă românesce: apă cu imală, lută immoiată în apă; glacies latinesce, ghiată; glutinare lat. a lipi cu glodă, séu ceva ca glodulă.

Pentru *Celtica* vechiă ni servescă deosebă dialectele celtice susținute până ađi, anume limba bretonică, bască, valona, irlandesă, cornvalesa etc. Se începemă cu rădecina: *cal*.

Cal la Bretoni, portă; *Cala* la găli, portă locă la apă (Calao la Spaniolă portă la apă) *Ceulan* la Galli țermă (ceute apa, an locă) Kello gr. a întra în portă; schela la Lipova, țermurile portulă unde a fostă trecătórea cu brodulă (luntrea

Cal. în clă Clabar la Irlandezi mocirlă, imală; Clan și Clain la Bretroni țermă de riu; Clavană și Clavonă la Galli braț de riu adecă riu mică; Cler, Clet la galli riu, păreu; Cloia la g. stropă de apă (fiind-că e trece și în s, *sloia* la Romani, ce se face din stropi de apă). Coileah la Cymbri, păreu mică, cuil la Cymbri păreu, col la Chinezi riu, colare în monuminte vechi gallice, a curge. Cyll la galli a peră în apă, a se îneca.

C trece în g, decă: *gal*, apă, riu, gail la găli, riu; gail la Irl. vapore; gal la Evrei, isvoră, fântână. Gelchi la galli a spela (adecă a lucra ceva cu apa; waschen la Nemți a spela, din was-ser apă; a spela nu din latinul expello, ci din bal apă = pel.)

Gil la Irl. = Hiberni, apă, riu; Gil la găli apă, riu; Gilga, la Tatarii din Tobolsk, riu; gill la galli (Celții vechi apă în cantitate mică, riu mică, gilles la Cymbri (o parte din galli), torinte adecă păreu de delă, năvălitoriă, gilles și ađi în Anglia în provincia Cumberland (țera Cymbriilor) în delurile din Wales riu torente. Giol la gali apă, riu; Giolaidh la galli păreu mică, idh e diminutivă; identică cu et la Francesi, cu uț la noi, p. e. mic-uț.

Gola la Basci, lacă mică; en e diminutivă; Goloa la Basci, idropică, göl e forma indatinată pentru numele apelativă a tuturoră lacurilor în Armenia. Pe unde a fostă Chaldia (descrișă mai sus) se află și ađi multime de lacuri, împrejură de Cars; aci Tschildir (cil) lacă mare; din cal = cil apă, ur din dear mare. Geol (pote că göl) lacă în Turcia; Golen la bret. lacă mică; Golena în monuminte vechi. Gouillet în limba poporală francesă, ună terenă mică de apă dormitoare, adecă, baltă, lacă mică; Gullen la Allemani, mocirlă, noroiă.

Gal = gla, glaid la galli, riu, glan la găli, Irl. Bretoni, Cornvali țermă de apă, de riu; din gal- an, unde an însemnă locă; Glann totă aceea. Glauf la Bretoni plóie, și gialad, ploia; Glas la Br. apă, glav la Irl. plóia, gleach br. apă; gledacoh la Galli, riu; Glen Irl. țermă (= glan); glis in

glosarie vechi, apă, riu. Gloeba la Bret. a înmoia, a scălda; și fiindu că g cade adeseori, loeba tot aceea. La noi în scaldă cal însemnă apă, da locu; (nu din calidus, caldă ¹⁾).

După această pregătire se cercetămă numirile de riuri în România (cele din Ungaria nu sântă culese).

Maî întâiu cele cu rădecina: *cal*, apă, riu. Căiuțu păreu în jud. Băcău; din Caliuțu, cu l immoiată în i; corespunde formeî; Giolaidh, — și idh e diminutivă, și uță. *Calafatū*, tocmaî la Dunăre și are portu; calū, portu, séu *cala* apă, af prejurū, at locū. Calinesci păreu în jud. Oltū: numele dela satū; dar caliu = apă mică ²⁾. — Calmanū păreu în jud. Argeșu; și se varsă în riulū Vede; cal = riu, ieră man = gură). Calmațuî riu în jud. Oltū și două păreie. Câlnaū păreu în jud. Râmniculū săratū. Calū păreu curge în Bistrița în jud. Neamțū decî nu dela calū = animalū, = ci din forma originală: calū apă, riu. Căluic păreu în jud. Dorohoiū. — Chilia orașū în Besarabia, ȝace la Dunăre și are portu. Cioiana (col-ean) păreu în jud. Gorjū; Ciulina, baltă în jud. Râmniculū-săratū; Colacū păreu în jud. Putna; Colarețū păreu în jud. Mehedințū. Ajunserămă la numiri de însemnătate: Hotarulū; Colciū moșia nelocuită în jud. Romanațî, și Colcéc, Colcég (= Colceag) localitate în jud. Ialomița lêngă comuna Ulesci (de susū. În Colc-iu, în Colc-eag respective în colc reafiamă forma; Colch; în dicționarulū topograficū poziționile acestorū localitățî nu sântă descise, — dar decă zacū la apă, la balțî, numele e esplicatū din cele de până acuma, — dacă înse zacū pe nălțimî, atunci rădecina e: cal ce însemnă, delū precum se va

¹⁾ Culese din *Memoirs sur la langue celtique* de M. Bullet și din Wilhelm Obermüller *Deutsch-Keltisches Wörterbuch*.

²⁾ *Calman* însemnă dară: gura riulū, séu gura de riu. Asemene nume maî aflămū: *Culminach* în vechime, ațî Kulmbach în Franken dela resăritū, chiar la împreunarea riurilorū Main celū roșu și celū albū, adecă la gura riurilorū; decî Culmiu = Calman. *Kulmain* la părăulū Schornitz în Bavaria; éră în Irlandia (unde și ațî trăiescū Celțî) aflămū; *Kilmain*-heim, *Kilmain*-more și *Kilmanau* sate lângă ape, și trebuie se fiă și la gura riurilorū. După Dicționarulū Celtico-germanū alū lui Wilh. Obermüller I. pag. 204 și II. 292, 338, 258, man men, main la Celțî și Irlandezî (întru alte înțelese) însemnă gură; mant la

vedea mai jos. Culoma baltă în jud. Dolj (gol-ma locu d. apă), Clanița părâu în jud. Vlașcu.

Acuma acele cu rădęcina: gal, apă riu. — Galați oraș în jud. Covurlui, tocmai pe țărmu de Dunăre și cu portu renumit. Ezerului Galațiui, lacu în jud. Ialomița; Galilesei, lacu lângă comuna cu asemenea nume; gal-il, apă mare. Galu părâu lêngă satu cu asemenea nume în județulu Neamțu; mai susu vędurămă forma calc. Ghililă lacu în jud. Bolgradu, — atăta cătu gal-il de mai susu, apă mare. Gilort riu, isvoresce din muntele Căsta petrăsă în jud. Gorju la hotarū; gil apa, riu, ort din arda; munte naltu; Glavaciocū părâu în jud. Vlașca; Glodișana părâu în jud. Putna; glodū, balta în limba comună romănescă, gloidh, galaidh, Goliuța, lacu în Dolj; Gologan părâu în jud. Covurlui.

G trece în j, — gil = jil, de aci avemū în limba comună: *jilavă*, apătosu, udū, umedostu; Jaleșu părâu în jud. Gorju, Jilava 3 localități în România. Jiu, din gilū, jilū, riu isvoresce în Transilvania. — Jil e unū riu ce isvoresce în comitatulu Huniadorei la spatele muntelui Retezatū, la Magiarī: Zsil = yil, — și mai susu de pasulu Vulcanu, la piciorile munților Chiudețu și Ardicu trece în România și aci se chiamă, yiu. În Huniadora la capetulu comitatulu mai

găli gingei (pars pro toto). Acestu man cu înțelesu de gură se reafă la germani în: Mund gură, așa a omulu, animalulu, precumă a riulu; vęsarea unu riu în Mare se numesce; Mündung; Mund apoi însēmă: gutū, grăpa, locu deschis. După Du Cange în dict. latinității din evulu mediu: Munda a însemnatu latinesce: = os (gura). Teneremunda, os Tenerae fluvii a gothis, apud quos, munt os et buccam, sonat. Dar nu e dela Gothi, e mai vechiū. În Du Cange mai aflămū; Manducus, ore hians, turpiter mandens, — cu gura căscându, uritū muscându, rumegându. Manduco, vorax, gluto, adecă: imbucătoriu, inghițitoriu, mancatoriu mare. Mandibula, maséua; mandibula la Spaniolu, mandibole la Francezi, mandibole la Italiani, falca, osulu de dinți, *apărătoră de gură*. Mandones în glossele lui Isidoru, cătu mandox lat. mangeur fr. męcătoru. Se ceretămū acuma limba latină vechie, manducare, la spaniolu manducar, la It. mangiare, la Fr. manger, la Romăni a mânca. Manducare nu se deduce din manducare a duce cu mâna la (gură), ci din *mand* gura, și *ucare* din agere a face a lucra; în manducare se esprimă acțiunea gurei. Acestu agere se reafă la Italiani în icare, *fummicare*, a fum-egă, în alte compozițiuni cu g, *fumigatione*; în *spuneggiare*, a spune, așa la noi în *rumegare* etc. Cumcă

sântu 2 păraie cu numele Jilū și Jilețū. Jiulū primesce în sine riulū: Gilort.

Eu așa credū, că fie-carele pōte avé convingere despre aserțiunile mele, — dar' voiū înșira acuma numiri de ape și de riuri din anticitate, — unele dela autori din secululū alū 4-lea și 5-lea ante Christosū și mai tōte din seculiū ante Christosū și aceste numiri vorū documenta asemenarea cu acele din România, în urmare vorū aduce și dovada despre anticitatea celorū din România.

Callatis și Calatis or. în Mesia de din josū de Tomi, chiarū pe țermū de mare, (la Strabo și Appianū); Cales și Calax fluviu în Bithynia (la Thucidides). Callas fluviu în Eubōa (la Strabo); Callianassa o nereidă, dină nimfă de apă; Callianeira totū aceea, ambele la Homerū pela 950 ant. Christosū Callirroē 1) fântâna în Atena; 2) Oceanida, femeia de apă din Oceanū (mare) la Thucidides etc. Callichoron, fântână în Eleusis (la Euripide, Apollodor, Pausanias), Calpe or. în Bitynia, lângă unū riu (cal apă, pe = ba, ta, pa, va, ma, locū, Calpes la Xenophon, Calpas la Ap. Rhodius, Calycadnos fluviu în Cilicia, după Strabo pōte că numele e identicū cu alū délului. Calypso o nimfă, fata lui Atlas (după Homerū), a lui Oceanū (mare) după Hesiodū.

Cheladon riu, curge în Alpheos în Elis, la Homerū; altū riu în Arcadia la Teocritū; Chelenderis, portū la Trōzen, și

în manducare, mand înseamnă gura, arată-șī verbulū latinū: mandere a rōde, a rumega, a mușca, asemene e acțiunea gurei; așa cumū din gură se află acțiunea ei în: a grăi, graiu.

Mand trece în mant, ment, de aci în latinitatea mediă se află manto și mantum, la Latinū vechi: mentumū la fr. menton, la It. mento, falcă, osū de gură, mentum lat. esplicatū fars subiecto orī, partea supusă gurei ba în latinitatea mediă, mentum și pro collum (grumaziū) și pro facies față. Formele latine mand, mend, ment, staū mai aprōpe de cimbricalo și galiculū: mant. Încătū în mănăcare maugiare, manger, nu se află du (man-du-care) acela a pututū cădea seū a mai fostū o formă populare de a dreptulū cu: man și c în locū ded, mand a fostū man-c. — Activitatea mânei se află p. e. în manipulare, mancipo (manucapio) etc.

Riulū Calman, se află și tradusū în limba noastră, p. e. satulū: gura Riului în com. Sibiiū; în România se află 15 comune: gura văiei. Vale înseamnă așa terenū întră doi trei munți precum și apă curgătoare întră munți.

portū în Cilicia, după Pausanias și Strabo. — Cladaos fluviu în Cypros la Pluturchū; Claros orașu pe țărmulū ionicū în Asia mică la Homerū și Thucidide. Cleea, o hyadă, — pleitóre; Cleite o danaidă, Cleitorū fluviū în Arcadia, la Pausanias. Clusius fluviu în Gallia transalpină, la Polibiu. Koloe, lacū în Lydra; Kyllene, orașu cu portū în Elis, la Thucidide. Chaliū, unū poporū locuitorū la portū în Silesia de mijlocū, — după Ptolomeiu; Cala la găli, portū.

Se scrutămū și cele din țerile romane. *In Italia*, Calatia orașu în Campania. Cales orașu în țera Sidicinilorū; Callor riu lateralū curge în Volturnū; Clanis în Etruria, curge în Tiber; în valea riului Clanis e orașulū Clusiumū; Collattia orașu lângă Tibur în Latium. În *Spania*: Cale orașu tocmai la țărmulū mării atlantice la gura riului Durius sēu Cale portus ađi Oporto; Scalabis orașu la riulū Tagus; Calaicū sēu Galaeci (vedemū identicū cal și gal), poporū la țărmulū nord-vesticū, ađi provincia Galaecia și Galicia. Callaguris Nassica oraș la Iber, pôte că numele e identicū cu alū delului. Caliposū (ađi Zadao) riu; Chalybs (ađi Cale) riu, Clodianus (ađi Muganis). În *Francia*: Caleses sēu Coletae poporū la țărmulū nordicū alū Marii atlantice. Chalusus riu (ađi Trave) lângă Lübeck. În *Britania* Clota, ađi Clyde sinū de mare, (cal apă și da locū).

Ași putea înșira încă multe din numirile locale de ađi ale țerilorū romanice, dar' nu mai sântū de lipsă, ci trecū la numirile vechi, în cari gal însemnă; apă, riu.

Galatea, o nereidă adecă nimfă de apă, din gal apă, at = ta locū, și eios eia omū, fința; Galene asemenea o nereidă (nar apă, fluviu, din acestū nar e la noi: noroiū, norū); Gallos fluviu în Phrygia și în Bithynia. Gelas fluviu în Sicilia, Glauke orașu cu port la Mikale și Glaukio, Glaukis, fluviu în Kolchis la Strabo, 2) fluviu în Achaia la Pausanias; Glykeys sinū de mare și portū în Epirū; Golgoi orașu pe insula Cypru; Glanis și Clanus fluviu în Campania; Glaukus fluviu în Caria în Asia-mică; Galaesus riu în Apulia; Glaevum

oraşu în Britania, ađi Gloucester la riulu Saburina în Anglia. În numele din urmă, glou = gal, apă, ces din casa, și ter din dair, mare. Gilead la Evreii țera dela Iordanu, gil apă, — ead = de prejură, locu ; iath există că sufix separată, și însămnă prejură. Campu gelau, ună teritoriă ce ađi cade în Unter-pustherthal, din gil apă, eară au purcede din ua = va ba pa, asemenea prejură, seă locu. — Galdius ađi geule fluviu în Brabant din Giolaidh, formă de diminutivă ; Gladbeck, păreă totă în Brabant. Gladbach păreă în Hetten. Gail riu în Carintia, dela riu : Gailthal, Valea riulu Gail, eară în latina se află : Vallis Iulia, unde jul purcede din giul, apă, precumă amă aretată mai susă : Jaleşu, jil etc.

Acuma se ni aducemă aminte, că Dlă Haşdeu s'a provocată la Ecateiă, carele spune, că părțile cele mai înalte ale cretetulu caucasică se chiamă : *κωλικα ὄρη* (Colica ore). Ore însămnă ținută, prejură, terenă, érá Colica e forma de adiectivă, col însămnă : munte, delă, — ica e suficsulă femeină dela icos gr. seă icus latină. *Κωλιασ* (Colias) se numesce un promontoriu în sudostulă Atenei în Grecia, la Herodotă, de aci đina Demeter (Ceres) a avută predicatulă Colias. Mons Caelius se numesce ună deluță în Roma. Ecateu a trăită pela 520 ant. Christosă, Herodotă pela 484—404 ant. Christosă, eară mons Caelius și Collis Quirinalis sântă numiri și mai vechi, nu multă după fundarea Romei la 753 ant. Christosă se află acele numiri.

Astfeliă în Caucasă, la Atena și la Roma nume de munți purcese din o rădecină *cal*, ce însămnă : 1) munte, delă colnică, dălmă, și totă ce în natură și la omă staă mai susă : 2) ca formă de adiectivă, naltă, mare, grozavă, tare, rădicată ;

Pentru de a înțelege nume seă cuvinte vechi, trebuie se recurgemă la limba indoarica (indogermana) ; pentrucă Greciă, Latiniă etc. sântă de origine din Ari, și la limba celtică, carea a fostă mai respândită în Europa și deși puțină o cunoşcemă din anticitatea sa, dar limbele popóreloră remase până ađi din Celți seă din Galli în cele mai multe casuri

ni dau desluciri, și aceste limbi sîntu: a Basciloru, Bretoniloru, Irlandeziloru, Cornvalesiloru, Valloniloru etc.; eară isvorulū celū mai vechiū și mai bunū pentru o limbă indo-arică e limba sanscrită.

Kal în sanscrita, totū ce se rădică, se înalță; de aci *Kalya* resăritulū sórelui, *kūla*, ripă, țermū. *Kalapa* 1) dămbū, grămadă, 2) mulțime. *Kulagiri* mons principalis, adecă: munte de frunte, mare, unde cula însemnă naltū, mare, eară *giri* munte, *Kila* ce în natura e grozavū de mare. Aci vedemū cal strămutatū în kil și kul. Pentru themă e destulū.

În limba celtică cal la galli a însemnatū pétră, stâncă și naltū, rădicatū. Cled la Bretoni pétră, clud la gali stêncă (éră e pétră), Cluj la galli Irl. stêncă. Col la galli vêrfū, créstă; colg la Irl. vêrfū; Col la scoți cāl la gali capū, și totū ce e rotundū, coll la galli pétră, colling vêrfū, colla în glosarie vechi colnicū. Și fiindū-că c trece în g, gal la Irl. galli stêncă, glach (și cădëndū g, lach) pétră, — gol la g, rădicare, nălțime, goia, totū aceea.

Din cal în limba latină; calc-ulus petricea, ce a servitū pentru de a socoti, de aci mai târđiū cu înțelesulū: calculū. Calx lat. (calc-s) varū, ce e pétră arsă. Caillou fr. pétră. Callis, cale, celebr, renumitū, rădicatū; celsitas majestate, înnălțare, rădicare, celsus naltū, ce stă dreptū în susū, — cel = cal. Collis lat. colnicū, — columen, columna, culmen. Colosus, colosseumū, — délulū Colation în Latium.

Din acelu cal, la noi e colnicū, (colnicū) cleanțū, stêncă, vêrfū petrosū de munte; claiă, șirégă de fênu, din cal naltū; Clenciu nodū, ce asemenea e rădicatū, și apoi din formele *cled*, *clud*, la noi e a *clădi*, adecă a zidi cu pétră, colțū, vêrfū. Gala în sanscrita, turmă, mulțime, de aci la Magiari gulya și la noi gulia, turmă de vite, gal în sanscr. collum lat. Hals nemț. (g = c = h) grumaziī, carele asemene e o parte ce stă mai sus, precumū vêđurămū mai sus cāl la galli col la scoți, capū etc.

Vr'o câte-va numiri vechi cu înțelesulū de délū, munte.

Calabria o țără în Italia de jos; cala stencă, pétră, br. din bar délü ia țără, deci țară la délü cu stencă; dar' bar însamnă și apă, eară Calabria zace și la mare, și e cu puțință că br. e din bar = apă. Kallidromon délü în Thermopile e ună ramă din muntele Oeta; Kalli délü, dromă spate din druim, — de aci dromedar animalul; on în Kallidromon însamnă loc. Din acestü drom, druim e la noi *drum* pe care âmbă carăle, căci e făcutü mai rădicatü, spătosü. Kalikolone colnică lângă Ilionü, adecă Troia, amintitü încă la Homerü, Kalpe promontoriü în Spania la Gibraltar. Kalykadnus promontoriü în Cilicia; l'amă înșiratü și la cal apă; cal de bună sémă însamnă munte, și cal póte se însemne apă, deci apă de munte; — dar kaly póte însemna și stencă. Kelusa délü în Siconia. Kleitor délü în Arcadia, carea e muntósă și petrósă, kleit din cled pétră stencă, or locü, séu or naltü. Kleone or. în munții din Argolis, Kleone or. la délulü Athos din Thracia, — ne însamnă loc. Klimax 3 delimi, în Arcadia în Lykia și în Coelesiria (Klippe nemț. stencă deosebî în mare). Kyllene munteniă în Peloponesü la otarulü Arcadieî. Gallates délü în Phokis; Galileia țără în Palestina, e stencósă; gal stencă, il mare, ia țără; Gilboa délü în Palestina.

Chalybes poporü în munții Paryades. Claudius dél în Pannonia, nu de parte de Sisecü; nu délulü și-a căpetatü numele dela Claudius, ci persóna dela délü, din cled, clud, pétră, stencă. Clibanus munte în Bruttium, Italia de jos. Clibanus, câtü Al-banus; cli = al naltü, ban délü, din acestü ban e: *perin*, unde in diminutivü, față cu șirulü de Alpi.

Se cercetămü acuma în România numirile munților purcese din rădecina *cal*.

Calauca munte în jud. Buzëu. Calimanesci, délü în jud. Vâlce, — esci arată, că numele délulü e împrumutatü dela numele satulü ce s'a aședatü la délü. Numele délulü ar fi numai: Calman ori cu i eufonicü Caliman. Amü arëtatü mai susü păreulü Calman. Aci aflămü délü cu asemenea nume și

totuși alta însemnă. În numele delului, cal însemnă ori naltă ori stencă, eară man însemnă delū, — din acestū man e latinulū mon-s, la noi munte; acestū man se află în men din Armenia, unde ar însemnă naltū și altele. Se află și nume de persoană Calman, aci ambele silabe aū ieră altū înțelesū; cal însemnă a) capū, capetenia, șefū, de frunte; b) curagiū, resboiū, ieră man însemnă omū, ce s'a susținutū la germani în Mann, barbatū, — în German (ger = graniță, hotarū).

Calinișū delū în județulū Bacau, unde in e diminutivū. Calugereni munte în jud. Mehedinți, dela numele altei localități adecă satū. Eni însemnă ómeni locuitori, deci nu e sufixū pentru nume de delū — remâne dară călugerū; nici decumū dela cuvântulū ce însemnă monachū; ci e forma că în sanscrita: Kulagiri, kul naltū, mare, ger delū, — cum aflămū Calugări munte în jud. Buzeu, Calugării munte în jud. Argeșū. Calugēr se chiamă și unū delū stencosū la Ciclova montană, lângă Oraviță. Lucru naturalū, că pe lângă așa numiri se facū povestī de călugēri.

Celcovița munte în jud. Mehedinți; Celeiū măgură în jud. Doljū; Chili delū în jud. Mehedinți; Chili munte în jud. Prahova; Chilie delū în jud. Romanați.

Ciolanū delū în jud. Putna și munte în jud. Buzeu. Ciolanulū mare munte în jud. Mehedinți. Colțū munte în jud. Argeșū, Colțuri munte în jud. Prahova. Culme munte în județulū Dâmbovița; Culmea-Mărului delū în județulū Mehedinți.

Clăbucelū munte în jud. Vâlce; 2) în Muscelū, 3) în Argeșū, 4) în Prahova. În cla-buc-el, buc însemnă spate el sēū e sufix vechiū și însemnă: locū, sēū e sufixū românescū și are înțelesū de diminutivū. Clabucū munte în jud. Putna. Clâmce munte cu jud. Muscelū. Clâ = cal, m din ma sēū am locū, ieră ce însemnă prejurū, acestū ce se mai află la unele numiri, p. e. Vrance (bar-an-ce, prejurū de delū micū). Clivadar pădure în jud. Mehedinți. Cli = cal, va = ma,

ba pa fa, terenū de délū, eară dar arbore și pădure; din acestū dar e : Dri-ades ținele de arbore de pădure, — e Thra-ke (Tracia); acestū ke e identicū cu *ce* de mai susū. — Clo-cociovū délū în jud. Oltū; Clocoticiū munte în jud. Argeșū. Clujba munte în Vâlce.

C trecēndū în g. avemū formele: Găina magură în jud. Dolju; nu dela găina paserea, ce purcede din Galina, ci dela gal délū, stēncă. Galbena munte în jud. Mehedinți; Galbenū munte în jud. Muscelū, — nu dela colórea galbină, ci din gal naltū, orī stēncă și ban délū, — ce arētaiū mai susū în Clibanus. Galeșū munte în jud. Muscelū; Gălăsescu, munte în jud. Muscelū; Gălăsescu munte totū acolo. Galimea délū în jud. Putna. Gălma délū în jud. Prahova. Gălușelū munte în jud. Vâlce. Fața Gelului munte în jud. Prahova; Ghilanețū munte în jud. Mehedinți; Ghilder délū în jud. Mehedinți; der sēū pădure, sēū dear = mare. Ghilmen munte în jud. Prahova, — men = man = mun-te. Glisserū munte în jud. Muscelū; Golóse măgură în jud. Vlască, Golū măgură în jud. Doljū. Eacă ce însémnă: *Κωλικα ὄρη*.

Pentru lumea cea mai multă, aceste sūntū lucruri secī, dar' unī vorū pricepe însemnetatea acestorū descoperiri limbistice.

Numai prin așa studiū vomū înțelege câte ceva din limba antecesorilorū de pre aceste locuri; din limba popórelorū, dela cari strămoșii nostri au auđitū, aū învățatū aceste numiri, pentruca se ni le păstreze pe miī de ani; numai prin așa studiu vomū înțelege și alte nume de localități de pre pământulū strămoșescū.

Eacă în acestū modū sute de délurī și de ape ni spunū numele lorū și le făcurămū, ca se grăiescă în vechia lorū limbă, în carea cu 2000 de ani și atâte vécuri mai nainte fură botezate de neamurī, ađi cunoscute mai multū numai după nume.

La aceste ape Româniī de 1785 de ani 'și adapă vitele lorū, și pe aceste dealurī 'și pascū turmele lorū; eară în vije-
liile grozave ale veacurilorū, susū la isvórele apelorū și pe

vêrfurile delurilor la stenele loră au avută adăpóstele loră, cară li-au scutitū viața scumpă.

De aci au căutatū ei în josū la șesură și în noptile istoriei loră cu îngrozire au vëđutū popórele trecătóre sburdândū și le-au auđitū hiuindū ca nesce fantome turbate; dar' ieră a resăritū só-rele vieții strămoșiloră, — și la lumina lui fantomele au dispărutū.

Mărire ție Dómne! mărire ție!

Dr. At. Marienescu.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 98/1892.

Procesū verbalū

alū comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū, luatū în ședința dela 5 Aprilie n. 1892.

Președinte: Dr. Il. Puscariu, vice-preș. Membrii prezenți: Ioanū Hannia, P. Cosma, Z. Boiu, I. St. Șuluțū, I. V. Russu, L. Simonescu, I. Crețu, N. Toganū, bibliotecarū.

Secretarū: Dr. I. Crișianū.

Nr. 19. Dlū Emilianū Micu, din Chișoda, prin scrisórea dto 30 Decembre 1891 cere, spre completarea bibliotecii sale, câți-va numeră ce-î lipsescū din fóia Asociațiunii „Transilvania“ pro 1888 — 1891, oferindū a da în schimbū pentru biblioteca nóstră opulū: A. Iliá: *Ortus et progressus variarum in Daci agentium ac Religionum, Claudiopolis 1730. edit. I. (Ex. Nr. 36/1892).*

Cererea dluī Emilianū Micu se încuviințeză, despre ceea-ce să fie încunoscințatū.

Nr. 20. Constantinū Juga, învățacelū de făuriă în Bistriță, cere unū ajutorū. (Ex. Nr. 39/1892.

— Cererea învățacelului C. Iuga nu se póte încuviința, de vreme-ce nu se află în vacanță ajutoré menite pentru învățacei dela meserii. Petentele se aviséză la eventualele concurse, ce se vorū escrie în decursulū anului.

Nr. 21. Direcțiunea despărțeméntului III (Făgărașū) alū Asociațiunii transilvane prin hârtia dto 12 Februarie a. c. subșterne spre revisuire protocolulū subcomitetului dela 2 Februarie a. c. dimpreună cu rațiociniulū pro 1891 și cu suma de 5 fl., taxă întrată dela membrulū Ioanū Popū din Sâmbăta superióră.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că în urma concursului scris cu datul 29 Decembre 1891 Nr. 283 s'au distribuit 4 ajutóre la învățacei, și anume:

1. lui George Maier, învățacel de mésarú în Făgărașu, 15 fl.
  2. lui Petru Dragoșu, învățacel de curelarú în Făgărașu, 15 fl.
  3. lui Nicolaú Rechierú, învățacel de croitorú din Copăcelú, 10 fl.
  4. lui Nicolaú Dimboiu, învățacel de croitorú din Sebeșu, 10 fl.
- și 5, lui Ioanú Moise Sterminú, învățacel de pantofarú din Viștea superióră, 10 fl.

Din rațiociniu se vede, că în decursul anului 1891 au fostú:

a) Întrările (taxe și contribuii benevole) 259 fl. 45 cr.

b) Erogațiunile 217 fl. 45 cr.

c) Starea cassei la 31 Decembre 1891 43 fl. (Ex. Nr. 40/1892).

— Cuprinsul protocolului și alú rațiociniului subșternut se ia cu aprobare la cunoscință. Suma de 5 fl. a întratú la cassa Asociațiunei și s'a contatú în ordine.

Nr. 22. Direcțiunea despărțeméntului XXXII (D. S. Martinú) prin hârtia dto 15 Februarie a. c. subșterne spre revisuire protocolul subcomitetului dela 28 Decembre 1891. Din protocol se vede:

a) se raportéză, că dintre membrii ajutători însinuați aú solvitú taxele numai 4; 18 aú remasú în restanță; cu încassarea restanțelor se însărcinéză membrii: Nicolaú Todoranú din Cetatea de Baltă și Iacobú Macaveiú din Dicio-Săn-Mărtinú;

b) defigerea locului pentru proxima adunare generală se va efeptuí, după-ce se va fi luatú înțelegere cu membrii externi;

c) pentru conferirea a 2 premii de câte unú galbenú imperialú acelorú învățători români de pe teritoriulú despărțeméntului, cari vorú dovedi mai mare progresú în pomăritú și lucrul de mână, se escrie concursú, conformú concludesului adunărei generale dela 2 Augustú 1891. (Ex. Nr. 42/1892).

— Cuprinsul protocolului subșternut se ia cu aprobare la cunoscință.

Nr. 23. Vasile Petri, profesorú în pens. în Năséudú, prin hârtia dto 16 Februarie a. c. cere unú stipendiú seú ajutorú eventualú vacantú pe séma fiicei sale Cornelia, de presentú elevă de clasa III la scóla civilă de fete a Asociațiunei transilvane, primită în internatulú acestei scóle. (Ex. Nr. 43/1892).

— Fiindú motivată cererea și fiindú tocmai în vacanță unú stipendiú cu asemenea menițiune, cererea dlui V. Petri se încu-

viințeză, votându-se fiicei sale Cornelia, pentru restul anului ^{sumă} curentă, unŭ stipendiu în suma de 50 fl. v. a.

Nr. 24. Preotulŭ Ioanŭ Iancu din Vidra de susŭ, prin hârtia dto 19 Februarie a. c. ca unulŭ, care a avutŭ mai mulți ani în arêndă realitățile din lăsămêntulŭ după fericitulŭ Avramŭ Iancu, cere a se lăsa dênsului și pe mai departe acele realități, a-i se scări înșe arênda la fl. 80 în vederea, că móra e fórte rea și are lipsă de reparatură; în fine cere a-i se trimit contractulŭ spre subscriere. (Ex. Nr. 48/1892).

— De vreme-ce afacerea cu vinderea realităților din cestiuone, inițiată de acestŭ comitetŭ, încă nu e finalizată, realitățile din lăsămêntulŭ fericitulŭ Avramŭ Iancu se dau și pe anulŭ curentŭ în arêndă părintelui Ioanŭ Iancu, înșe totŭ în condițiunile din trecutŭ.

Contractarea se încrede cassarului, dlui G. Candrea.

Nr. 25. Direcțiunea despărțemêntului VII (Hațegŭ) prin hârtia dto 22 Februarie a. c. Nr. 35 arată, că conformându-se hârtiei acestui comitetŭ dto 27 Novembre 1891 Nr. 343, a distribuitŭ diplomele pela membrii noi ai Asociațiunei din acelŭ despărțemêntŭ. (Exh. Nr. 50/1892).

— Spre sciință.

Nr. 26. Direcțiunea despărțemêntului I. (Brașovŭ) prin hârtia dto 6 Februarie a. c. Nr. 110 subșterne spre revisuire protocolulŭ adunării generale a despărțemêntului, ținute în Dârste la 29 Decembre 1891 dimpreună cu reportulŭ generalŭ alŭ subcomitetului.

Din protocolulŭ subșternutŭ se vede:

a) că s'a cetitŭ raportulŭ generalŭ alŭ subcomitetului și luându-se ca basă pentru desbaterea specială, s'a decisŭ:

1. că în vederea numêrului micŭ de membrii în despărțemêntŭ, preoții și învêțătorii din despărțemêntŭ sê lucre într'acolo, ca fiecare Românŭ de pe acelŭ teritoriŭ să se facă membru ajutătorŭ alŭ Asociațiunii, plătindŭ o taxă de celŭ puținŭ 1 cr. și celŭ multŭ 10 cr.;

2. luându-se spre sciință pașii întreprinși de subcomitetŭ în scopulŭ înființării agenturelorŭ comunale, de membrii ai agenturei din Dârste se alegŭ duii: Ioanŭ Broșu, D. Voina, A. Popovicu și D. Martinŭ;

3. luându-se la cunoscință numele persónelorŭ, prin cari a fostŭ reprezentatŭ despărțemêntulŭ la adunarea generală din Hațegŭ, se votêză suma de 20 fl. v. a. spese de călătoria pentru doi delegați, cari să represente despărțemêntulŭ la adunarea generală, ce se va ținé anulŭ acesta în Blajŭ, pentru casulŭ, cândŭ nu s'arŭ găsi membrii, cari se mêrgă pe spesele proprii la adunare;

4. să se pună temeiū bibliotecei populare din Dârste ;

5. să se înființeze 3 premii a 10 fl. fiindū a se distribui: unulū învățătorului, care cultivă mai bine grădina scolară, alū doilea învățătorului, care inițiează pe elevii sei mai bine în lucrul de mână, și alū 3-lea corului celui mai bunū popularū ;

6. raportulū cassarului de cuprinsulū, că în anulū 1891 încasările aū fostū în suma de 515 fl. 70 cr., ear eșirile 444 fl. 35 cr. rămânendū unū saldū de 71 fl. 35 cr., dintre cari pe sēma despărțēmētului suma de 66 fl. 35 cr., găsindu-se tōte în ordine, s'a luatū spre sciință ;

c) că s'a produsū corulū poporului din Dârste, căruia i s'a votatū premiulū de 10 fl. pentru anulū acesta. (Ex. Nr. 52/1892).

— Cuprinsulū protocolulū subșternutū sē ia cu aprobare la cunoscință.

Nr. 27. Gabriilū Todica, studentū de clasa III gimn. în Gherla, stipendiatū alū Asociațiunei, justifică sporulū făcutū în studiū în periodulū I. alū anulū scol. curentū. (Ex. Nr. 53/1892).

— Spre sciință.

Nr. 28. Petru Coroianū din Feiurdū cere ajutorulū de 25 fl., pe care l'a avutū până acumū Ilie Cordoșū cojocariū, pe sēma fiului seu Iosifū, învățacelū de rotărie în Clujū, ca să'și pōtă cumpēra haine la tōmnă, cândū va deveni sodalū la 1 Octomvre a. c. (Ex. Nr. 54/1892).

— De ore-ce pentru conferirea de nou a stipendiului folositū de Ilie Cordoșū încă nu s'a scrisū concursū, ear stipendiile de categoria aceluia se potū conferi numai pe basa concursului și numai la învățacei de meserii, cererea lui Petru Coroianū nu se pōte încuviința.

Nr. 29. Direcțiunea despărțēmētului II. (Branū) prin hârtia dto 2 Martie a. c. Nr. 11 subșterne spre revisuire protocolulū subcomitetului dela 28 Decembre 1891, cerēndū a se trimitte diplomele pentru membrii noi din despărțēmētū. Din protocolū se vede :

a) că s'a stabilitū budgetulū, preliminarūdu-se pentru spesele neprevēdute în 1892 suma de 10 fl.

Restulū din banii disponibili se va păstra până în anulū viitorū spre a se crea din ei, cu ocaziunea expozițiunei pentru industria de casă, economia de vite, de câmpū și de grădină, ce se va arangia la adunarea generală, premii de câte 15 fl., 10 fl., 5 fl.

b) s'a hotărîtu s' se c'ără de aici c'ate 25—30 esemplare din statutele și regulamentele Asociațiunei. (Ex. Nr. 55/1892).

— Cuprinsulū protocolulū subșternutū se ia spre sciință, aprobându-se conclusele luate. Diplomele cerute pentru membrii noi, fiindū acestia însinuați comitetulū numai după adunarea generală a Asociațiunei din anulū 1891, și astfelū neput'ndū primi aprobarea acesteī adunări, se vorū putea estrada numai după adunarea generală a Asociațiunei din anulū acesta. Pentru trebuințele despărțem'ntulū se trimitū c'ate 30 esemplare din statutele și regulamentulū Asociațiunei.

Nr. 30. V'eduva D'nilă Duma din Deva cere a se restitui documentele fiulū ei Romulus, acuma calfă, pe carī anulū trecutū le arū fi subșternutū aici într'o rugare, și a se conferi numitulū ei fiu unū ajutoriū de 50 fl. (Ex. Nr. 56/1892).

— Se constată, c'ă la acestū comitetū nu se g'ăsesce nici o urmă de o rugare, la care s'ă fiă acluse documente sunătoare p' numele Romulus Duma. Ne av'ndū ajut'ore cu asemenea destinațiune, cererea veduvei D'nilă Duma pentru unū ajutorū de 50 fl. nu se p'ote încuviința.

Nr. 31. „Asociațiunea pentru spriginirea inv'țăcelilor și sodalilorū rom'ni din Brașovū“ prin h'rtia dto 10 Februarie a. c. cere, a i se trimite gr'atuitū organulū „Transilvania“ în interesulū educațiunei sodalilorū din Brașovū. (Ex. Nr. 60/1892).

— Urm'arindū scopuri înrudite cu ale reuniunei n'ostre, cererea Asociațiunei din Brașovū se încuviinț'ază, av'ndū a i se trimite pre viitoriū f'oiā Asociațiunei, încep'ndū cu Nr. 1 din anulū curentū.

Nr. 32. D'nilă Nic'oră, inv'țăcelū de t'âmpl'riā în F'ăg'arașū, se r'ogă pentru unū ajutorū. (Ex. Nr. 63/1892).

— Petentele se avis'ază la eventualele concurse, ce se vorū escrie în decursulū anulū.

Nr. 33. Direcțiunea institutulū de cred. și economiī „Bistrițana“, prin h'rtia dto 13 Martie a. c. trimite suma de 200 fl. ca taxă de membru fundatorū alū Asociațiunei din partea numitulū institutū, cer'ndū, ca acesta s'ă fie trecutū în șirulū membrilorū fundatori. (Ex. Nr. 67/1892).

— Suma de 200 fi. a întratū la cassa Asociațiunei, și s'a contatū în regulă. Dorința institutulū de creditū și economiī „Bistrițana“ de a fi trecutū în șirulū membrilorū fundatori ai Asociațiunei, se ia

cu plăcere la cunoscință și se va anunța proximei adunări generale spre urmare în conformitate cu statutele.

Nr. 34. George Dumitru din Mucundorf, sodalul de cojocăria, cere un ajutor pentru de a se pute face măestru. (Exh. Nr. 69/1892).

— Nedispunându Asociațiunea de mijlce cu asemenea meniune, cererea sodalului George Dumitru nu se pôte considera.

Nr. 35. Dlă Alexandru Filip, avocat în Abrud, prin hârtia dto 12 Martie a. c. cere, în calitate de jurisconsult al dnei Zinca Roman din Făgăraș, să-i se solvescă fără amânare chelpele licidate în suma de 32 fl. 80 cr. în procesul Asociațiunei cu numita dómna pentru recunoscerea dreptului de servitute. (Exh. Nr. 71/1892).

— Suma de 32 fl. 80 cr. v. a. se aviséză la cassa Asociațiunei spre plătire la mâna avocatului, a dlui Alexandru Filip din Abrud, pe lângă cuitanță în ordine timbrată.

Nr. 36. Reuniunea femeilor române din Sibiu prin hârtia dto 2 Ianuarie a. c. Nr. 27 mulțemesce acestui comitet, pentru-că a conces, ca didactrul solvit de elevele scólei elementare adăpostite în internat, să între în cassa numitei reuniuni. (Exh. Nr. 72/1892).

— Spre sciință.

Nr. 37. Dlă Dr. A. Tincu, avocat în Orăstia, transpune pe séma bibliotecii Asociațiunei 6 documente de interesu istoric. (Ex. Nr. 77/1892).

— Cu mulțemită spre sciință.

Nr. 38. Direcțiunea scólei de fete a Asociațiunei prin hârtia dto 24 Martie a. c. Nr. 90 subșterne spre revisuire protocolul conferinței corpului didactic dela 1 Februarie a. c., dimpreună cu aceluia cuprindându clasificatiunea elevelor pentru semestrul I. al anului scol. 1891/2.

În protocolu se arată, că în 1 Februarie a. c. s'a ținut sub conducerea directorului examenele semestrle în prezența dlui delegat George Barițiu, și s'a constatat prestetotă progresu îmbucurător; se arată mai departe, că în conformitate cu regulamentul (statutul organic) s'a osebitu ca ferii semestrle dlele dela 2—7 Februarie a. c. și că a trebuit să se facă unele schimbări în planul órelor. (Ex. Nr. 79/1892).

— Cuprinsul protocolului subșternut se ia cu aprobare la cunoscință.

Nr. 39. Direcțiunea scôlei de fete prin hârtia dto 28 Martie a. c. Nr. 99 subșterne spre revisuire protocolul conferinței extraordinare a corpului didactic delă 16 Martie a. c., în care se hotăresce modul de participare la înmormântarea fostului director al scôlei, al dluî Ioan Popescu, fost profesor seminarialu etc. (Ex. Nr. 84/1892).

— Se ia cu aprobare la cunoscință.

Nr. 40. Se presentă hârtia, subșternută cu recomandațiune prin direcțiunea scôlei de fete a Asociațiunei, a dluî Ioan Popoviciu, învățătoru la numita scólă, în care acesta cere: să fiă numit învățătoru ordinaru definitiv cu începerea semestrului II. (1 Februarie a. c.) al anulu scol. curentu, avisându-i-se delă acelu datu și salarul corespundătoru. (Ex. Nr. 86/1892).

— Învățătorulu Ioan Popoviciu se declară învățătoru definitiv cu începerea semestrului II al anulu scol. curentu, avisându-se delă acelu datu și salarul corespundătoru.

Nr. 41. Direcțiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei prin hârtia dto 1 Aprilie a. c. Nr. 103 subșterne spre revisuire protocolul conferinței corpului didactic delă 29 Martie a. c.

Din protocolu se vede:

a) se constată, că progresulu în învățământu, precumu și starea morală a elevelor au fostu în generalu mulțumitoare în decursulu lunilor două din urmă, Februarie și Martie a. c.;

b) întregu materialulu prescrișu în planulu de învățământu se va precurge;

c) că scóla a primitu, la intervenirea directorulu Dr. I. Crișan, publicațiunile academiî române din București, și că biblioteca aceleia s'a înmulțit și prin donațiunea făcută de Dlu Dr. A. Șuluțu de Cărpiniș;

d) se cere să se constate, că ferii a datu corpulu didactic la Crăciunu numai 6 zile și nu 8 zile, după cum s'a publicat în „Transilvania“ Nr. 2 din 1892. (Ex. Nr. 92/1892).

— Cuprinsulu protocolulu servesce spre sciință, însemnându-se, că în ce privesce durata ferilor delă Crăciunu subverséză o eróre de tipariu.

Nr. 42. Direcțiunea scôlei de fete prin hârtia dto 5 Maiu 1892 Nr. 79 subșterne hârtia On. Magistratü orașenescü din locu, în care cu provocare la ordinulu înaltulu ministeriü reg. de interne dto 8 Octobru 1891 Nr. 71, 284 ni se cere delăturarea unor scăderi la edificiulu scôlei. (Ex. Nr. 99/1892).

— De vreme-ce încă anul trecutü prin conclusulu dto 20 Iunie 1891 Nr. prot. 92 s'au luatü dispoșiunile de lipsă în direc-

ținea acésta, care dispozițiunii înse nu s'au potutū esecuta din cauza scurtimei timpului, ce se pôte folosi la o scólă în asemenea scopuri, economulū Asociațiunei, dlū cassarū G. Candrea, e poftitū a face încă de pe acumū pașii de lipsă, pentru ca în feriile de vară ale anului scolarū curentū să se pótă nesmintitū esecuta conclusulū dela 20 Iuliu 1891 Nr. prot. 92 alū acestui comitetū.

Nr. 43. Aū intratū la comitetū taxe dela membrii: Laslo Ioanū în Clujū pro 1891 5 fl.; Ioanū Faurū în Craiova pro 1890 și 1891 10 fl.; Dr. Ilea, avocatū în Clujū pro 1890 5 fl.; Iosifū Romanū, în Alba-Iulia pro 1890 5 fl.; Alexandru Micu, în Blajū pro 1888 și 1891 20 fl.; A. P. Bota, în Blajū 5 fl.; Emiliu Viciu, în Blajū 6 fl.; Gavrilū Manū, în Bistrița 30 fl.; Basiliu Rațiu, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; George Dobrinū, în Voila pro 1891 5 fl.; Max. Receanū, în Recea pro 1890—1891 10 fl.; Danilă Șerbanū, în Voila, pro 1891 6 fl.; Petru Lelutū, în Besimbacu pro 1891 5 fl.; George Borzea, în Viștea inferiōră pro 1890 și 1891 11 fl.; Nicolaū Serbanū, în Voila pro 1891 6 fl.; George Vasu, în Voila pro 1891 6 fl.; George Aiser, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Alecse Belle, în Șercaia pro 1891 5 fl.; Vasile Cernea, în Cincū pro 1891 5 fl.; Dumitru Chișoreanū, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Ioanū Florea, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Dr. Nicolaū Motocū, pro 1891 5 fl.; Alecsiū Pocolū, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Ioanū Țeț, în Bucuresci pro 1891 5 fl.; Biserica gr. cath., în Ileni pro 1891 5 fl.; Valeriū Comșa, în Copacelū pro 1891 5 fl.; George Pralea în Breaza pro 1891 5 fl.; Dr. Stefanū Popū, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Dr. A. Micu, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Ioanū Turcu, în Făgărașū pro 1891 5 fl.; Maria Partenie Cosma, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Ioanū Broju, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Dr. Cornelū Diaconoviciū, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Nicanorū Frateșū, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Leontinū Simonescu, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Dr. Petru Spanū, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Dr. Nicolaū Vecerdea, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Mateiū Voileanū, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Nicolaū Moldovanū, în Blajū pro 1891 5 fl.; Petru Tisu, în Panciova pro 1892 6 fl.; Lazarū Rosculețū, din Satulū nou pro 1892 6 fl.; Nicolaū Hențu, în Seliste pro 1891 5 fl.; Augustinū Popū, în Lăpușulū ung. pro 1892 5 fl.; Nicolaū Toganū, în Sibiiū pro 1891 5 fl.; Camera Comercială în Brașovū pro 1892 6 fl.; Paulū Beșa, în Borgo-Prundū pro 1891 5 fl.; Petru Popū, în Lugoșū pro 1892 5 fl.; Dimitrie Stanescu, în Brașovū pro 1891 5 fl.; Mich. Stanescu, în Brașovū pro 1891 5 fl.; Petru Nemeșū, în Brașovū pro 1891 5 fl.; G. B. Popū, în Brașovū pro 1891 5 fl.; N. P. Petrescu, în Brașovū pro 1891 5 fl.; Zosimū

Butnară, în Braşov pro 1891 5 fl.; P. M. Zanescu, în Braşov pro 1891 5 fl.; I. Lengeră, în Braşov pro 1891 5 fl.; A. Lupană, I. Munténă, Ster. Stinghe, N. Ciureu, Ioană Aronă, G. M. Zanescu, L. Nastasi, I. Maximă, Dumitru Munténă, Ieronimă Bariţiu în Braşov pro 1891 câte 5 fl.; Nicolaă Marină, în Viena pro 1892 5 fl.; Ioană Hodorénă, în Gherla pro 1892 5 fl. Dr. Aureliă Şuluţă, în Ploeşti pro 1891 şi 1892 10 fl.; Alecsiu Berinde, în Seini pro 1892 5 fl.; Dumitru Nană, în Reşnovă pro 1892 5 fl.; Nicolaă Sustaă în Braşov pro 1892 5 fl.; Gabrielă Ciobotară, în C. Ghimesă pro 1892 5 fl.; George Bobeşă, în Sibiiă pro 1892 5 fl.; George Munténă, în Cugiră pro 1891 şi 1892 10 fl.; Ioană Russu, în Velcheră pro 1891 5 fl.; G. Maximă, în Sibiiă pro 1892 5 fl.; Dr. Elefterescu în Bucuresă pro 1892 5 fl.; George Bariţiu, în Sibiiă pro 1892 5 fl.; Dr. Pavelă Tanco, în Năseudă pro 1891 5 fl.; Gavrilă Scridonă, în Năseudă pro 1891 5 fl.; Ioană Cuirdărenă în Lusca pro 1891 5 fl.; Mich. Făgărăşană, în Teure pro 1891 5 fl.; Stefană Buzilă, în S. Iosifă pro 1891 5 fl.; Ioană Nescuţiă în Năseudă pro 1891 6 fl.; Greg. Pletosă pro 1891 2 fl. 50 cr.; Simionă Popelea, în G. Szt. Micloşă pro 1892 5 fl.; Ioană Creţu, în Sibiiă pro 1891 5 fl.; Ignate Mircea, în Bucuresă pro 1892 6 fl. 7 cr.; Ioană Popă, în Sâmbăta superiără pro 1891 5 fl.; Dr. Elefterescu, în Bucuresă pro 1892 5 fl. 8 cr.; „Bistriţana“ institută de credită şi economii 200 fl. taxa de membru fundatoră; Dionisiă Romană, în Mediaşă, pentru diplomă, G. Crişană, în Mediaşă, Pavelă Popescu, în Bórta, Nicolaă Racoţa, Şeica-mare, Ioană Baciă, în Saula, Ioană Munténă, în Agribiciă, Basiliă Busaiă, în Buia, Ioană Moldovană, în Mediaşă, Ioană Bozoşană, în Mosna pentru diplomă câte 1 fl.; Laslo Ioană, în Clujă pro 1892 5 fl.; Ieronimă George Bariţiu în Braşovă pro 1890 5 fl.

— Spre sciinţă.

Sibiiă, d. u. s.

Dr. Ilarionă Puşcariă m. p.,
vice-preşedinte.

Dr. Ioană Crişiană m. p.,
secretară II.

Verificarea acestui procesă verbală se concrede d-loră :
Parteniă Cosma, Ioană Russu, Leontină Simonescu.

S'a cetită şi verificată. Sibiiă în 8 Aprilie 1892.

Partenie Cosma m. p.   Ioană Russu m. p.   Leontină Simonescu m. p.